

16.8.20

לכבוד

יו"ר ועד הנהלה, מנהל קהילה, מנהל עסקים, מנהל כספים

לקוחותינו הקיבוציים

בדואר אלקטרוני

שלום רב,

הנדון: יוזמה לתיקון תקנה 3 לתקנות הערבות ההדדית

בהמשך ליום העיון שקיימנו טרם עידן הקורונה ולאחר פניות רבות של קיבוצים לטיפול בנושא, אנו פונים אליכם בעניין זה על מנת להציג את עיקרי הדברים ולקבל גיבוי לתחילת פעולה בהתאם. לעניות דעתנו הצורך בטיפול בשאלת המחויבות הפנסיונית של הקיבוצים, ברור אף יותר לאור משבר הקורונה והשלכותיו על יציבות המערך הפנסיוני בארץ ובעולם כולו.

1. **תקנה 3 לתקנות הערבות ההדדית הינה התקנה העוסקת בגמלה הפנסיונית.**

2. בניגוד לשאר הוראות תקנות הערבות ההדדית, נושא הגמלה הפנסיונית הוחרג מרשת הביטחון הכללית הנהוגה על פי התקנות והוגדר כ"זכות" עצמאית שאינה תלויה בהכנסות אחרות של החבר בגיל הפרישה למעט הכנסות גמל.

3. הטעם להחרגה זו היה נעוץ כמובן בתקופת המעבר מן הקיבוץ השיתופי אל הקיבוץ המתחדש – כאשר חברים שעבדו בקיבוץ השיתופי לא צברו זכויות גמל אישיות.

4. הואיל ופנסיה אינה זכות בעלמא אלא תלויה בכך שהעובד או העצמאי הפריש בימי עבודתו/עיסוקו פרמיה מתאימה, הקונסטרוקציה של התקנה מניחה כי הוותק של החבר בתקופה השיתופית שווה ערך לשנות עבודה בהן הופרשה פרמיה תאורתית לגמל ומכאן הקיבוץ, כחלק מהתשואה על נכסיו שנצברו באמצעות עבודת החברים, חייב לחברים אלה גמלה פנסיונית ללא קשר להכנסות או נכסים אחרים.

5. הרציונל שהוצג לעיל אינו רלבנטי דרך כלל ביחס לחברים שהתקבלו לחברות למודל הקיבוץ המתחדש. חברים אלה אינם מעבירים את הכנסותיהם לקופה המשותפת כמשמעותה בקיבוץ השיתופי, אלא מדווחים עליה לצורך תשלום המס באמצעות הקיבוץ ומשלמים מיסים פנימיים, במרבית המקרים מס אחיד ולא מדורג.

6. אם כן, החבר החדש, שהוא החבר הרגיל והנורמטיבי בקיבוץ המתחדש, אינו זכאי לפנסיה ואין עומדת לו כל זכות מהותית לקבל פנסיה מהקיבוץ אלא במקרים החריגים בהם הקיבוץ או תאגיד מתאגידיו הוא מעסיקו.

7. מובן כי החבר החדש יהא זכאי עדיין, במקרים המתאימים, ליהנות מרשת הביטחון של התקנות גם כאשר הוא בגיל הפרישה, אם וככל שאין לו הכנסות או נכסים מספיקים לקיום בכבוד.

8. אחר שהובטחה זכות הפנסיה של החברים הוותיקים באמצעות התקנה, אנו מציעים כי נוסח התקנה יתוקן כך שהיא לא תחול על חברים שהתקבלו לאחר שינוי אורחות החיים או שינוי הסיווג בהתאם לעניין.

שלמה כהן

עומר כהן *

נעמי אשחר

מיכל ינאי

פלג רחמן

ליאת לפיד

גיל דגן

אבידן רם

יואב שימשי

רותם ליכטנשטיין

עדי סולומון - וייס

אסף אלבז

גלעד אוברמן

דוד חזן

עומר בכמן

אריק בלפר

אדוה פריזון כהן

רוני כנפו

דניאל עין דור

מור איציק

שי נותקין

מיכל יפרח

אליהו יוסף

רומן צירני

ספיר חזן

אביטל אופק

אריאל לוינגר

מור גץ

ירון זיגלר

רפאל בן-חיים

ליאורה קמינצקי פורת

כפיר רוזנברג

שלי גורביץ- לוי

ירדן שיר

* נוטריון

9. חשוב לציין כי כבר כיום, כמעט כל הקיבוצים מתייחסים לחברים החדשים כמי שאינם זכאים לפנסיה מן הקיבוץ וקובעים הוראות מתאימות בהסדרי הפנסיה ובהסכמי הקליטה שמטרתם "להגן" על הקיבוץ מפני החובה העולה מהוראות התקנות.
10. אין צריך לומר כי מצב זה מחייב תיקון. קל וחומר אלו פני הדברים כאשר נוסח התקנות הוגש לשר הכלכלה על ידי התנועה הקיבוצית והותקן על פי בקשתם המפורשת של הקיבוצים. אין מדובר בתכתיב או ביוזמה של רשויות המדינה.
11. המשך רישום התחייבויות פנסיוניות של הקיבוץ המתחדש לחברים החדשים בהתאם להוראה חשבונאית מס' 4 **מביא את הדברים לכדי אבסורד של ממש** הואיל ולשיטת אותם קיבוצים ועל פי הסכמי הצטרפות אין כל התחייבות פנסיונית לחברים אלה.
12. בהזדמנות זו של עיון מחודש בנוסח התקנה, יש לשקול תיקונים נוספים שיהפכו את הוראות התקנה לסבירות ומתאימות יותר:
- **שינוי מנגנון ההצמדה** לשכר הממוצע במשק
  - **חובת הפרשה לגמל בגיל העבודה**
  - **הרחבת הגדרת זכויות הגמל הניתנות לקיזוז** גם לסכומים שנפדו או הועברו
  - החלת מודל רשת הביטחון על התחום הפנסיוני לאחר _____ שנים ממועד שינוי הסיווג.
13. הואיל והזמן אינו פועל לטובתנו, אנו מבקשים להתחיל ולפעול בהקדם אצל משרד רשם האגודות ומשרד הכלכלה על מנת להביא לתיקון התקנה. יודגש כי המהלך נעשה על דעת ובתיאום עם מזכ"ל התנועה.
14. על מנת שנוכל להקדיש את הזמן והמשאבים הנדרשים למימוש יוזמה זו והוצאתה אל הפועל אנו זקוקים להשתתפות כספית מן הקיבוצים התומכים בה.
15. גובה ההשתתפות יהא בהתאם למספר הקיבוצים שיצטרפו למהלך, בדומה למודל שהנהגנו בתגובה לעתירת פנסיה בראש לפני כשנתיים. בשלב זה לא תהא עלות להצטרפות ובכל מקרה גובה ההשתתפות לכל קיבוץ לא יעלה על 2,800 ₪.
16. **נבקש כי כל קיבוץ שמבקש להצטרף ליוזמה יאשר במייל חוזר את הצטרפותו.**
17. ככל שהנכם מבקשים הסברים או פרטים נוספים אל תהססו ליצור קשר במייל או לטלפון שלי 0545616971 או בווטסאפ.
18. במצורף תמצאו טיוטה ראשונית לנוסח התיקון. כמו כן יתקיים בקרוב כנס וירטואלי לדיון בשאלות הנוגעות לתיקון.

בברכה,
עומר כהן, עו"ד

נוסח מוצע לתקנה 3 לתקנות הערבות ההדדית עם תיקון התאמה בתקנה 2 ובסעיף ההגדרות

הגדרות:

_____
"תקציב פרישה" – סך 4,100 ₪ צמוד לממוצע התשואות השנתי של קרנות הפנסיה

2 (א) הקיבוץ ישלים את הספקת צורכי חבריו באופן הוגן, לפי קריטריונים שוויוניים, בשים לב ליכולת הקיבוץ אך תוך מתן עדיפות לצרכים אלה ובכל מקרה באופן שערכם הכולל לא יפחת משכר המינימום, ולגבי חבר בגיל פרישה, לא פחות מתקציב פרישה, בכפוף לאמור בתקנות אלה.

3 (א) הקיבוץ ישלים את מקורות הגמל של החבר שהגיע לגיל פרישה עד לסכום תקציב הפרישה. החבר ימסור לקיבוץ את כל המידע הנוגע למקורות הגמל כתנאי להשלמה כאמור.

בסעיף זה "מקורות גמל": כל זכות גמל של החבר או המגיעה לו בגין פטירת בן זוגו החבר שנצברו בתקופת חברותם בקיבוץ עקב עבודתם או עקב הפרשות הקיבוץ לגמל ולרבות סכומי גמל שנפדו, הווננו, הועברו, הומחו או שהחבר ויתר עליהם לטובת אחר ללא הסכמת הקיבוץ וכן זכויות גמל של בן זוגו של החבר ככל שהקצבה הנובעת מהן עולה על תקציב הפרישה.

(ב) תוספות ילדים

ג) הוראת סעיף קטן (א) לא תחול על חברים שהצטרפו לקיבוץ לאחר מועד שינוי סיווג הקיבוץ לקיבוץ מתחדש או מועד בו החל הקיבוץ נוהג כקיבוץ מתחדש כאמור בתקנה 12 (ב) להלן, על פי המוקדם (להלן – "יום השינוי").

ד) ביחס למי שהיו חברים ביום השינוי אולם גילם אז היה פחות מ-50, יהא הקיבוץ רשאי להתנות השלמת תקציב הפרישה בסעיף קטן (א) בתנאי הזכאות הנזכרים בתקנה 2 לעיל.